UYGULAMADA VE TEORİDE YÖNETİM VE STRATEJİ TARTIŞMALARI

Editör: Doç. Dr. Sabahattin ÇETİN

yaz yayınları

Uygulamada ve Teoride Yönetim ve Strateji Tartışmaları

Editör

Doç. Dr. Sabahattin ÇETİN

yaz yayınları

2023

yaz yayınları

UYGULAMADA VE TEORİDE YÖNETİM VE STRATEJİ TARTIŞMALARI

Editor: Doç. Dr. Sabahattin ÇETİN

© YAZ Yayınları

Bu kitabın her türlü yayın hakkı Yaz Yayınları'na aittir, tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 sayılı Kanun'un hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın önceden izni alınmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

E_ISBN 978-625-6524-73-6

Aralık 2023 – Afyonkarahisar

Dizgi/Mizanpaj: YAZ Yayınları

Kapak Tasarım: YAZ Yayınları

YAZ Yayınları. Yayıncı Sertifika No: 73086

M.İhtisas OSB Mah. 4A Cad. No:3/3
İscehisar/AFYONKARAHİSAR

www.yazyayinlari.com

yazyayinlari@gmail.com

info@yazyayinlari.com

"Bu kitapta yer alan bölümlerde kullanılan kaynakların, görüşlerin, bulguların, sonuçların, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin sorumluluğu yazar veya yazarlarına ait olup ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluk da yazarlara aittir."

İÇİNDEKİLER

Hizmet Sektöründe, Hizmet Hatası ve Hizmet Telafisi ..1
Murat BAY, Ahmet BAYRAÇ

Psikolojik Sermayenin İşten Ayrılma Niyetine Etkisi 29
Zeynep AYDEMİR, Sabahattin ÇETİN

Örgütsel Mizah Üzerine Bir Araştırma 45
Emre SEYREK

Örgütsel Muhalefet: Kuramsal Temelleri, Boyutları ve Nedenleri 65
Sezgin KIZILTUĞ, Metin IŞIK

Finansal Hizmet Sektöründeki Şirketlerin ESG (Çevresel Yönetişim, Kurumsal Yönetişim, Örgütsel Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği) Raporlarının İçerik Analizi Yöntemiyle İncelenmesi: ABD Şirketleri Üzerine Bir Araştırma.....93
Murat BAY, Berk ALTINUÇ

Uygulamada Strateji Yaklaşımına Bourdieu'nun Meta Teorisinin Katkıları.....129
Fulya ALMAZ

Afet Risk Yönetimi Kapsamında Türkiye ve Komşularının İklim Değişim Risk Endeksinin İncelenmesi.....141
Feyza Çağla ORAN

Aile İşletmelerinde İlişkilere Işık Tutan İki Yaklaşım: Vekalet ve Vekilharçlık.....165
Serdar ARSLAN

Çin'de İnsan Kaynakları Yönetimi 189
Özlem BALABAN, Fatma Büşra POLAT

Klasik Yönetim Teorisi Savlarının Neo-Klasik Bakış Açısıyla Sınanması.....215
Mustafa Ali ÖZAY, Didem DİNÇ ÖZAY

Hastane İşletmelerinde Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi 233
Elif ÖZDİL DEMİREL

Girişimcilerin Mizaç ve Karakter Özellikleri: TCI ile Bir Araştırma.....253
Hicran Utkun DİNCER AYDIN, Ayşe İRMİŞ, Emel AYDIN

Kuramsal Perspektiften Örgütsel Çekicilik.....289
Merve CEVİZ, Sabahat BAYRAK KÖK, Yeliz MOHAN BURSALI

İşveren Gözünden İnsan Kaynakları Bulma Sürecinde Yaşanan Sorunlar: Denizli Tekstil İşletmelerine Yönelik Nitel Bir Araştırma 311
Tolga KİRAZ, Yeliz MOHAN BURSALI

Dinamik Yetenekler Perspektifinden Havayolu Sektöründe Sürdürülebilir Rekabet Avantajı: Birçok Kriterli Karar Verme Modeli.....339
Mehmet Şahin DURAK

UYGULAMADA STRATEJİ YAKLAŞIMINA BOURDIEU'NUN META TEORİSİNİN KATKILARI

Fulya ALMAZ[1]

1. GİRİŞ

Uygulamada strateji yaklaşımı, pratik teori ve stratejik yönetim alanı içerisinde yer alan diğer yaklaşım ve teorilerden yararlanan aynı zamanda akademisyenlerin ve uygulayıcıların birleştirilmesinde yeni zeminler yaratan ve gelişme potansiyeli taşıyan bir yaklaşımdır (Maritz ve Toit, 2018). Stratejik Yönetim alanında yapılmış olan çalışmalar incelendiğinde bu çalışmalara yeni bir içgörü kazandıran Uygulamada Strateji Yaklaşımının Whittington'ın (1996) öncülüğünde alanyazında yer bulduğu dikkat çekmektedir. Stratejilerin oluşturulması ve uygulanması sürecini sosyal ve örgütsel pratiklerin nasıl etkinleştirdiği ve/veya nasıl kısıtladığı, bu süreçte uygulayıcıların kimler olduğu ve nasıl hareket ettiklerini, birbirleriyle ve örgütsel yapı ile nasıl etkileşime girdiklerini praksis, pratik ve uygulayıcılar etiketleri üzerinden açıklayan bir yaklaşımdır (Whittington, 1996; (Iasbech, and Lavarda, 2018; Vaara ve Whittington, 2012; Jarzabkowski, vd., 2007; Johnson, vd., 2003). Bu yaklaşım stratejiyi, örgütün sahip olduğu bir şey değil, uygulayıcıların, örgütsel yapı içerisinde yaptıkları şey olarak tanımlanmaktadır (Johnson, vd., 2007; Jarzabkowski, vd., 2007; Whittington, 2006). Bu çerçevede strateji o örgütsel yapının bir etkinliğidir ve bireylerin faaliyetleriyle devam etmektedir. Bu noktada

[1] Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, fulyaalmaz@hotmail.com, orchid: 0000-0002-1537-3278.

geleneksel strateji tanımlamasında göz ardı edilen strateji sürecine katılan aktörlerin gerçekte ne yaptıkları ve bu sürecin ürünlerini nasıl etkilediklerine ilişkin açıklamalar getirmektedir. Bu açıklamalar ile söz konusu yaklaşım, stratejiye sosyolojik bir perspektif kazandırarak onu daha ileri bir aşamaya taşımaktadır (Maia, vd., 2015).

İlgili alanyazın incelendiğinde Uygulamada Strateji Yaklaşımının disipliner temellerinin Uygulama Teorisine kadar gittiği ve Uygulama Teorisinin kökenlerinin Wittgenstein (1951) ve Heidegger'a (1962) kadar uzanmakla birlikte söz konusu teorinin gelişmesinde sosyologların (Giddens, 1984; De Certeau,), filozofların (Foucault, 1980), antropologların (Bourdieu, 1990), eylem araştırmacılarının (Vygotsky, 1978; Engeström, vd, 1999), etnomedolojistlerin (Garfinkel, 1967), söylem araştırmacılarının (Fairclough, 2003) ve daha pek çok araştırmacının katkılarının olduğu görülmektedir (Vaara ve Whittington, 2012).

1980'lerden bu yana Stratejik Yönetim alanı içerisinde "uygulamalara" artan bir ilgi olduğu belirginlik kazanmaktadır (Whittington, 2006; Schatzki, vd., 2001; Reckwitz, 2002). Bir antropolog olan Pierre Bourdieu, söz konusu disiplin içerisinde artan ilgiyi tetikleyen, bireycilik/ toplulukçuluk düalizminin gereksiz bir gerilim yarattığını ve bunun ötesine geçilmesini savunan düşünürlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu düalizmin bir tarafında yer alan bireyciler mikro olguları, diğer tarafında yer alan toplulukçular ise makro olguları merkeze almaktadırlar.

Bourdieu (2018) geliştirdiği Meta Teori ile dışsallığın içselleştirilmesi ve içselliğin dışsallaştırması süreci üzerinden yapı ve alışkanlıklar arasındaki ilişkiyi açıklayarak mikro ve makro olgular arasındaki ikiliği reddetmektedir. Teoriye göre birey yapıyı (dışsallık) içselleştirerek birtakım alışkanlıklar inşa

etmekte ve yeni alışkanlıklar üreterek yeni dışsallıklar oluşturmaktadır. Ortaya çıkan alışkanlıklar ve yapılar ise habitustur. Bireyin içselleştirdiği alışkanlıkları ile sosyal yapı içerisindeki faaliyetleri devam ettirmesiyle hâlihazırda var olan yapıları yeniden inşa etme süreci devam etmektedir. Bu devamlılığı sağlayan pratik bilgi bireyde ve parçası olduğu yapıda var olan ve bireyi faaliyete geçiren bir şeydir. Böylece birey kendinde var olan ve içerisinde bulunduğu sosyal yapının özelliklerini birbirine bağlamaktadır.

Görülmektedir ki Uygulamada Strateji Yaklaşımının merkezi kavramlarından biri olan pratik kavramı onu Uygulama Teorisine ve bu alanın teorisyenlerinin teorik ve ampirik çalışma geleneklerine bağlamaktadır. Bourdieu'ya (1990) göre pratik kavramı, yapının ve bireyin sosyal faaliyetlerde nasıl bir araya geldiğini açıklamanın yoludur. Bu noktada şu soru akla gelmektedir: Sosyal bilim alanındaki ikilikleri reddeden Bourdieu'nun düşünümsel çerçevesi Uygulamada Strtaeji Yaklaşımını nasıl temellendirmektedir? O halde, Bourdieu'nun, Meta Teorisinin, Uygulamada Strateji Yaklaşımı üzerindeki etkilerinin tartışmaya açılması gerekmektedir. Bu amaçla söz konusu çalışma ile kapsamlı bir alanyazın taraması üzerinden Bourdieu'nun düşünümsel çerçevesinin Uygulamada Strateji Yaklaşımı ile nasıl eklemlendiğini ayrıntılandırma girişiminde bulunulmaktadır. Bu kapsamda önce Uygulamada Strateji Yaklaşımı ele alınmakta daha sonra Bourdieu'nun Meta Teorsinin kısa bir açıklaması yapılarak makalenin amacına yönelik çıkarımlarda bulunulmaktadır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Uygulamada Strateji Yaklaşımı

Uygulamada strateji yaklaşımı bir örgütsel yapı içerisinde var olan sosyal ve örgütsel uygulamalar tarafından stratejilerin

oluşturulmasına yönelik anlayışımızı genişleten bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır (Vaara ve Whittington, 2012; Feldman ve Orlikowski, 2011; Jarzabkowski, 2004). Strateji uygulayıcılarının nasıl hareket ettiği ve nasıl etkileşimde bulunduğu bu yaklaşımın odak noktasını oluşturmaktadır (Whittington, 1996). Dolayısıyla söz konusu bakış açısı kapsamında Strateji üretimine katılan uygulayıcılar kimlerdir? Bu uygulayıcılar ne yapar? Nasıl yapar? Strateji üretme sürecinde hangi araçları kullanırlar? Bu sürecin değişkenleri nelerdir? Gibi sorular yöneltmektedir (Jarzabkowski ve Spee, 2009). Söz konusu yaklaşım strateji sonuçları ile ilgilenmenin yanı sıra tüm süreci etkileyen uygulamalara ve bağlamsal faktörlere de dikkat çekmektedir (Vaara ve Whittington, 2012).

Uygulamada strateji yaklaşımında strateji praksisler, pratikler ve uygulayıcılar olarak adlandırılan üç temel parametre üzerine inşa edilmektedir (Almaz, 2015; Jarzabkowski ve Spee, 2009; Whittington 2006; Jarzabkowski, 2005; Johnson, vd, 2007; Jarzabkowski, vd, 2007).

Praksis, stratejinin oluşturulması ve uygulanması sürecindeki toplantı, araştırma, savunma gibi görünür ve uygulayıcıların örtülü faaliyetleri gibi görünür olmayan tüm mikro faaliyetleri kapsayan akışı ifade etmektedir (Maritz ve Toit, 2018; Jarzabkowski, 2000; Vaara ve Whittington, 2012; Jarzabkowski ve Spee, 2009).

Uygulama, strateji oluşturma faaliyetlerini mümkün kılan teknolojiler, Porter'ın Beş Güç Analizi, PowerPoint sunuları, normlar, kurallar, rutinler, gelenekler gibi araçları kapsayan ve bir çeşit aracılık rolü olan bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Vaara ve Whittington, 2012; Jarzabkowski, vd., 2007; Reckwitz, 2002; Schatzki, vd, 2001).

Söz konusu yaklaşım strateji oluşturma faaliyetlerinin insani yönüne gereken önemi vererek cinsiyetleri, sosyo-politik

duruşları, eğitim düzeyleri, kültürel yapıları gibi insanı farklılaştıran bütün özellikleri ile onu sosyal bir varlık olarak kabul etmekte ve ***uygulayıcılar*** etiketi ile tanımlamaktadır (Vaara ve Whittington, 2012). Bu yaklaşım kapsamında ele alınan uygulayıcılar sadece üst kademe yöneticileri değil hatta stratejist olarak adlandırılmayan ancak stratejilerin oluşturulmasında ve uygulanmasında etkili olan tüm aktörleri uygulayıcı olarak değerlendirmektedir (Mantre, 2005, 2008; Hoon, 2007; Rouleau, 2005).

2.2. Bourdieu'nun Meta Teorisi

Pratik dönüşün öncüllerinden biri olan Bourdieu (1990) Meta Teorisini düşünümsellik ve ikiliklerin reddi olmak üzere iki temel yaklaşım üzerine inşa etmektedir (Bourdieu ve Wacquant, 2003). Araştırmacı, düşünümsellik ile araştırmacının bilgi birikimi, ampirik veri, yöntembilim, kuram, araştırmacının ideolojisi gibi araştırma araçları arasında hiyerarşinin olmadığını ve bu araçlar arasında son derece pragmatik bir ilişki olduğunu vurgulamaktadır. Öte yandan Bourdieu yapı/eylem, özne/nesne, beden/zihin, anlama/duyarlılık gibi ikilikleri reddetmekte bu reddiyatı pratik ile değiştirmektedir.

Onun düşünümsel çerçevesi içerinde sosyal bilimlerin has nesnesi ne bireyin kendisi ne de toplumdur. Tarihsel eylem birey ve toplum arasındaki ilişki ve bu ilişkiden doğan her şeydir. Toplum yapı ve eylem bileşkesinden oluşarak pratik dünyaya uyarlanmış ve orada mekânsallaşmıştır. O halde pratik dünya toplumsal olanın anlam kazandığı yerdir ve bu yeri tanımlayabilmek için mekânı ve elbette ki tarihi olan pratiklerin incelenmesi gerekmektedir. Bourdieu (1990) pratik dünyayı tanımlamak ve ikiliğin ötesine geçebilmek için doxa, habitus, alan ve sermaye gibi anahtar kavramlar kullanmıştır.

Araştırmacıya göre toplum çok katmanlı bir yapıya sahiptir ve bu katmanların oluşmasında sosyal ilişkiler, tüketim

biçimi gibi öğelerin farklılaştırdığı kültür önemli bir rol oynamaktadır (Bourdieu ve Wacquant, 2003). Bu farklılıklar oyun kuralları yani ***doxa*** üzerinden öğrenilmekte ve uygulanmaktadır. Doxanın yazılı değil örtülü olması toplumsal katmanları çok daha fazla farklılaştırmaktadır. Bu durumda oyuncuların doxayı yorumlama biçimleri üzerinden birtakım stratejiler geliştirmesi gerekmektedir. İşte bu ***habitus*** kavramının ta kendisidir. Habitus, aktörün akılcı olmadan, hesaplar, planlar yapmadan, makul bir biçimde davrandıklarını açıklamak için kullanılan bir kavramdır. Aracı uygulamalar ve yapılar habitustur (Bourdieu, 1990). Diğer bir ifade ile aktörün erken dönemlerinde örtülü olarak edinilen ve bu nedenle kalıcı olan üretken bir eğilim şemasıdır (Baert, 1998). Sosyal pratiği oluşturan bu eğilimler erken sosyalleşme yoluyla öğrenilmekte ve yeni tecrübelerle gelişmekte ve değişime uğramaktadır (Bourdieu, 1990). Böylece habitus bireylerde cisimleşmektedir. Bourdieu'nun Meta Teorisinin anahtar kavramlarından bir diğeri olan ***alan***, doxa ile habitus arasında yer almaktadır. Oyunun kuralları doxa, doxanın uygulama biçimi veya uygulama stratejisi habitus, mevcut habitus ile mevcut habitusu aşındırarak kendi habitusunu inşa etmeye çalışan yeni toplumsal katman arasındaki çatışma alanı ise alan kavramı ile açıklanmaktadır. Düşünür alanı kaynaklar, riskler ve erişim üzerinde süregelen mücadelenin, rekabetin ve çeşitli manevraların yer aldığı sosyal ilişki ağları, yapılandırılmış sosyal konum sistemleri olarak tanımlamaktadır (Bourdieu, 1990). Bir alan toplumsal konumlar ve o toplumdaki güç ilişkileri açısından yapılandırılmakta ve toplumu oluşturan bireylerin alışkanlıkları sahadaki oyunculara pratik bir oyun anlayışı kazandırmaktadır (Hurtado, 2010). Bir alanda yer alan oyuncuların oynadıkları oyunda hem payları hem de sermeye/ kaynak portföyüne erişimleri vardır. Her durumda sermaye kavramı kaynakların birikimini ifade etmektedir. Bu noktada düşünür ekonomik, kültürel ve sosyal sermeye türlerini tanımaktadır.

Bourdieu'nun Meta Teorisi içerisinde yer alan kavramlar arasındaki ilişki aşağıdaki gibi özetlenebilmektedir (Gomez, 2015).

[(Habitus) (Sermaye)] + Alan = Pratik

Birbirleri ile etkileşimde olan bu kavramlar dinamik ve dengeli bir sistem sunmaktadır. Bir alanda oyuncular başa çıkma stratejileri gibi sosyal pratiklerle meşgul olmaktadırlar (Hurtado, 2010). Belirli bir oyuncu grubu için bir alan içinde bu pratikler veya stratejiler o oyuncu grubunun habitusu tarafından üretilmektedir. Yani habitus bir çeşit ilkeler üretme sistemidir. Pratikler veya stratejiler, habitusun sunduğu olanaklarla sınırlı olsa da yaratıcılık ve doğaçlama için her zaman yer vardır.

Bir örgütsel alan içerisinde yer alan aktörlerin oyun oynama biçimleri, aktörlerin birbirleriyle, içinde bulundukları yapıyla ve çevreyle olan karmaşık ilişkileri ve etkileşim dinamiklerini anlamlandırabilmek için Bourdieu'nun Meta Teorisini anlamak önemlidir.

3. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bakış açılarından beslenen uygulamada strateji yaklaşımı hem bireylerin çabalarına hem de toplumsal işleyişe saygı göstermektedirler (Whittington, 2006). Uygulama teorisyenleri farklı biçimlerde sosyal alanların (Bourdieu, 1990) veya sistemlerin (Giddens, 1984) bireylerin eylemlerini yönlendiren ve mümkün kılan paylaşılan değerler, kültür, kurallar, prosedürler, dil gibi uygulamaları nasıl belirlediği ile ilgilenmektedirler. Bu noktada Bourdieu'nun (1990) toplumsal gelenek ve normların tipik olarak bilinçsizce sıradan insan davranışlarına dâhil edilmesi anlamına gelen habitus kavramına yönelik açıklamalarında aktörlerin atomistik bireyler değil,

toplumsal yapının birer parçaları olarak ele alındığını görmekteyiz.

Uygulamada strateji yaklaşımı bireyin davranışını bütünüyle farklı bireylerin veya grupların eylemleri açısından açıklamaktan imtina etmektedir (Vaara ve Wittington, 2012; Gross, 2009; Schatzki, vd., 2001). Praksis üzerinden bireylerin faaliyetlerine gereken önemi vererek praksisi uygulamalara dayandırmaktadır (Reckwitz, 2002). Yani bireysel davranışın her zaman sosyal uygulamalar ağının içerisinde gömülü olduğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla birey hiçbir zaman sosyal yapıdan yani bağlamdan kopuk değildir hatta uygulamalar tarafından tanımlanan sosyal bir varlıktır. Bourdieu (1990) pratiklerin üreticisi olarak hem bireysel hem de kollektif bir özelliğe sahip olan habitusa gönderme yaparak bu savı güçlendirmektedir (Hurtado, 2010). Aslında Bourdieu bireylere vurgu yapmamaktadır bireye habitus üzerinden değinerek dışlamamaktadır.

Uygulamada strateji yaklaşımında pratikler ile pratikte olan arasındaki ayrımın sahip oldukları becerileri ve inisiyatif almalarıyla aktörlere bağlı olduğu vurgulanmaktadır (Whittington, 2006). Bourdieu'nun (1990) düşünümsel çerçevesini tanımlarken örnek verdiği kart oyuncuları aynı eli becerilerine ve oyunun akışına göre farklı şekillerde oynayabilmektedirler. Burada yer alan aktörler basit otomatlar değil, pratiklerin usta yorumcuları olarak görülmektedirler. Dolayısıyla pratik becerilerinin fark yaratmasıyla aktörlerin ne denli önemli bir role sahip olduğu açıkça görülebilmektedir. Çünkü aktörler uygulamalarında yararlandıkları uygulama stoklarını değiştirerek ve yeniden üreterek yaratıcı olabilmektedirler.

Bourdieu'nun kapsamlı anlatılarını sindirmek zor olsa da Uygulamada Strateji Yaklaşımı içinde Bourdieu'nun düşünümsel

çerçevesi ve onun kavramlarının sahiplenilmesi gerekmektedir. Araştırmacının açıklamalarının Uygulamada Strateji Yaklaşımını ve bu yaklaşımın üzerine inşa edildiği parametreler olan fiili faaliyet alanı (praksis), örgütsel ve/veya bireysel uygulamalar (pratikler) ve uygulayıcılar parametrelerini açıklamaya ışık tutacağı açıkça görülmektedir.

Uygulamada Strateji Yaklaşımının teorik içgörülerden daha fazla yararlanması ve ontolojik bağlılığını ortaya koyarak ilerlemesi gerektiği ve bu noktada Bourdieu'nun Meta Teorisinin, Uygulamada Strateji Yaklaşımının disipliner temellerinde yer alan ve ciddiye alınması gereken bir çerçeve sunduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

Almaz, F. (2015). "Stratejik Yönetim Alanında Yeni Bir Yaklaşım: Pratik Olarak Strateji (Strategy as Practice)". 23. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi, Muğla-Bodrum, ss. 182-189.

Bourdieu, P. (1990). *The Logic of Practice*. Polity Press, Cambridge.

Bourdieu, P. (2018). *Bir pratik teorisi için taslak: Kabiliye üzerine üç etnoloji çalışması* (N. Ökten, Çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları. (Özgün çalışma 1972).

Bourdieu, P. Wacquant, L. (2003). *Düşünümsel Bir Antropoloji İçin Cevaplar*, (çev. N. Ökten). İletişim Yayınları, İstanbul.

De Certeau, M. (1984), *The Practice of Everyday Life*. University of California Press, Berkeley.

Engeström, Y., Miettinen, R. ve Punamaki, R. L. (Ed). (1999). *Perspectives on Activity Theory*. University Press, Cambridge.

Fairclough, N. (2003). *Analyzing Discourse: Textual Analysis for Social Research.* London:

Routledge

Feldman, M. S. ve Orlikowski, W. J. (2011). "Theorizing Practice and Practicing Theory", *Organization Science*, 22(5):1240–1253.

Foucault, M. (1980). *Power/Knowledge: Selected Interviews and Other Writings, 1972–1977*, Pantheon Books, New York.

Garfinkel, H. (1967). *Studies in Ethnomethodology*, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, NJ.

Giddens, A. (1984). *The Constitution of Society*. Polity Press, Oxford.

Gomez, M. L. (2015). "A Bourdieusian Perspective on Strategizing". Golsorkhi, D., Rouleau, L., Seidl, D. Ve Vaara, E. (ed.) Cambiridge Handbook of Strategy as Practice, Cambridge University Press, s.184-198.

Gross, N. (2009). "A Pragmatist Theory of Social Mechanisms". *American Sociological Review,* 74(3), 358–379.

Heidegger, M. (1962). *Being and Time*. Blackwell, Oxford.

Hoon, C. (2007). "Committees as Strategic Practice: The Role of Strategic Conversation in a Public Administration". Human Relations, 60(6): 921–952.

Hurtado, P. S. (2008). "Exploring the Incorporation of Bourdieu's' Logic of Practice'in the Strategy-as-Practice Field". In *Competition Forum* (Vol. 6, No. 1, p. 130). American Society for Competitiveness.

Iasbech, P.A.B., ve Lavarda, R.A.B. (2018). "Strategy and Practices: A Qualitative Study of a Brazilian Public Healthcare System of Telemedicine". *International Journal of Public Sector Management,* 31(3), 347-371.

Jarzabkowski, P. (2000). "Putting Strategy into Practices. Top Management Teams in Action in Three UK Universities". Yayımlanmamış Doktora Tezi. University of Warwick.

Jarzabkowski, P. (2004). Strategy as Practice: Recursiveness, Adaptation, and Practices-in-Use. *Organization Studies*, 25: 529–560.

Jarzabkowski, P. (2005). *Strategy as Practice,* Sage, London.

Jarzabkowski, P., Balogun, J. ve Seidl, D. (2007). "Strategizing: The Challenges of a Practice Perspective", Human Relations, 60(1): 5–27.

Jarzabkowski, P. ve Spee, P. (2009). "Strategy As Practice: A Review and Future Directions for the Feld". *International Journal of Management Reviews*, 11(1): 69–95.

Johnson, G., Melin, L. ve Whittington, R. (2003). "Guest Editor's Introduction. Microstrategy and Strategizing: Towards an Activity-Based View". *Journal of Management Studies*, 40(1): 3–22.

Johnson, G., Langley, A., Melin, L. ve Whittington, R. (2007). *Strategy as Practice: Research Directions and Resources.* Cambridge University Press, Cambridge, UK.

Maritz, R., ve Du Toit, A. (2018). The practice turn within strategy: Competitive intelligence as integrating practice. *South African Journal of Economic and Management Sciences*, *21*(1), 1-14.

Maia, J.L., Serio, L.C., ve Alves Filho, A.G. (2015). "Almost Two Decades After: A Bibliometric Effort to Map

Research on Strategy as Practice Using Two Data Sources". *European Journal of Economics, Finance and Administrative Sciences,* 73, 7-31.

Mantere, S. (2005). "Strategic Practices as Enablers and Disablers of Championing Activity". *Strategic Organization*, 3 (2):157–184.

Reckwitz, A. (2002). "Toward a Theory of Social Practices: A Development in Cultural Theorizing". European Journal of Social Theory, 5(2): 243–263.

Rouleau, L. (2005). "Micro-Practices of Strategic Sensemaking and Sensegiving: How Middle Managers Interpret and Sell Change Every Day". *Journal of Management Studies,* 42(7): 1414–1441.

Schatzki, T.R., Knorr-Cetina, K. ve Von Savigny, E. (Ed.). (2001). *The Practice Turn in Contemporary Theory*. Routledge, London.

Vaara, E. ve Whittington, R. (2012). "Strategy-as-Practice: Taking Social Practices Seriously". *The Academy of Management Annals*, 6 (1): 285-336.

Vygotsky, L. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press, Cambridge, MA.

Whittington, R. (1996). *Strategy as Practice*. Long Range Planning, 29(5): 731–735.

Whittington, R. (2006). "Learning more From Failure: Practice and Process". *Organization Studies*, 27(12), 1903-1906.

Wittgenstein, L. (1951). *Philosophical Investigations*, Basil Blackwell, Oxford.